

ପିଲ୍ଲାଙ୍କି ଧରିଛା

ଶନିବାର, ୨୦ ଜୁଲାଇ, ୨୦୧୯

କୁଳୀ କୁଳୀ

୩

ଜଣା ଅନ୍ଧା

୨

୨

ଲାଲଗୁଡ଼ିଟୁଟ୍ଟୁ ସାଧବ
ବୋହୁ

ଆଜିଦା

୮

ଅଭାବରେ ସ୍ଵଭାବ

ମୁଖୀ ନସିରୁଦ୍ଦିନ ଥରେ ରାତ୍ରାରେ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ମୂଲ୍ୟବାନ ରହିଥିବା ଖଣ୍ଡିତ ସୁନା ହାରଟିଏ ପାଇଲେ। ମୁଲା ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗରିବ ପୁଣି ପୂର୍ବଦିନ ତାଙ୍କର ଟଙ୍କା ମୁଣ୍ଡିଟି ବାଗରେ ଖୁବିପଢ଼ିଥିଲା। ତେଣୁ ସେ ଭବବାନଙ୍କୁ କଟ୍ଟଞ୍ଜା ଜଣାଇ କହିଲେ ‘ପ୍ରଭୁ’ ତୁମେ ମୋ ପ୍ରତି ସୁନନ୍ତର ରଖିଛୁ। ନ ହେଲେ କାଳିର କ୍ଷତି ଆଜି ଭରଣା ହୋଇ ଆସୁରି ଲାଭ ମିଳିଲା କେମିତି? ମୁଲା ଘରକୁ ଫେରି ନିଜ ସ୍ଵାଙ୍କୁ ସୁନା ହାର ଦେଖାଇ କହିଲେ ଦେଖ ଏହି ହାର ଭବବାନ ଦେଇଛନ୍ତି। ବାଲି ମୋର ଟଙ୍କା ମୁଣି ହୁଜିଗଲା ବୋଲି ସେ ଆଜି କ୍ଷତି ଭରଣା କରିଦେଇଛନ୍ତି। ମୁଲାଙ୍କ ସ୍ଵୀ କହିଲେ— ତୋବା, ତୋବା ଏମିତି ବାଗରୁ ପାଇବା ଜନିଷ ପାଖରେ ରଖନ୍ତି ନାହିଁ। ଏହାର

ମାଲିକ ତୁମେ ତୁହେଁ, ଯିଏ ଏ ଜିନିଷ ହଜାଇଛି ସେ ହେଉଛି ଏହାର ମାଲିକ। ତେଣୁ ଯାଥ ଗାଁ ବଣିଆକୁ ଏ ହାର ଦେଖାଇ ତାକୁ ତା’ ମାଲିକ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଅ। ମୁଲା ସ୍ଵୀଙ୍କ ଉପରେ ରାଗି ତୁହୁ କୋଉଠିକାର ବୋଲି କହି ମନେ ମନେ ଗାତ ଶୁଣୁଗୁଣାଳ ଶୁସି ମନରେ ବାହାରିଗଲେ। ଏଇ ସମୟରେ ସେ ଦେଖିଲେ ସେ ଘର ବାହାରେ ଭିକାରି ଭଳି ଦିଶୁଥିବା ଜଣେ ଲୋକ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି। ସେ ଲୋକ ମୁଲାଙ୍କୁ ଦେଖୁ ସାଙ୍ଗେସାଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଟଙ୍କା ମୁଣି ଫେରାଇ ଦେଇ କହିଲା— ଏହା ଭିତରେ ତୁମ ନାମ ଥିବା କାଗଜ ପାଇଲି, ଏହା ତୁମର। ତେଣୁ ଏହାକୁ ନିଅ। ମୁଲା ଟିକିଏ ଅଟକି ଗଲେ। ସେ ଲୋକକୁ ଆପାଦମଷ୍ଟକ ନିରାକଶ କରି କହିଲେ— ତୁମେ ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭାବୀ

ଭଳି ଦିଶୁଛ ? ଏ ମୁଣିରୁ ଟଙ୍କା ମେଇ ନ ଯାଇ ଫେରାଇବାକୁ ଆଶିଲ କହିଲୁ ? ଉରରରେ ସେ ଲୋକ କହିଲା, ଅଭାବରେ ରହିଲେ ବି ମୋ ସ୍ବଭାବ ସେ ନଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ, ତାହା ନିଜ ପାଖରେ ନିଜେ ପ୍ରମାଣ କରିବା ଲାଗି ମୁଁ ଏମିତି କଲି। ମୁଲା ଏହା ଶୁଣି ଡକ୍ଷଣାତ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ଏବଂ ସୁନା ହାର ଧରି ବାହାରିଲେ। ଏହା ଦେଖୁ ତାଙ୍କ ସ୍ଵୀ କହିଲେ—କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?

“ମୁଲା କହିଲେ— ଅଭାବରେ ବି ମୋ ସ୍ବଭାବ ଠିକ ଅଛି।”

ଅନୁଚ୍ଛା: ଯେଉଁ କାମରୁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ, ସେଇ କାମରେ ପାରଦର୍ଶିତା ହାସଳ କରିବୁଥାଏ।

—ମିର୍ଜା ଇମାନ ବେଗ ପୁରୁଣା ବଜାର, ଭଦ୍ରକ

ସୂଚନା

ପିଲାଙ୍କ ଧରିତ୍ରାରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍କୁଲ୍ ଏବଂ ଶିଶୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ଆୟୋଜନ କରାଯାଉଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ଫଟୋ ଓ ଖବର ଯାନ ପାଇବା। ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁଚନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶନର ୨ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜଣାଇବାକୁ ପଢ଼ିବା ଆଇନା। ଗ୍ରୁହ ଲାଗି ଉଭମ କ୍ଲାଇଟିର ଫଟୋ ସହ ବନ୍ଦେ ଏବଂ ତୁମ ତୁମେ ସ୍ଵର୍ଗ ପାଇଁ କାହିଁ କାହିଁ ନାହିଁ।

ଆମ ଟିକଣା

dharitrifeature@gmail.com

ଶିକ୍ଷକ : ଆହ୍ଵା ପିଲାମାନେ କହିଲା ଭାଷ୍ଟୋଡାଗାମା କେବେ ଭାରତ ଆସିଥିଲେ ?

ଚିଶ୍ଚ : ସାର ଶାତଦିନେ ଆସିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷକ : ତୁମେ କେମିତି ଜାଣିଲ ଶାତ ଦିନରେ ଆସିଥିଲେ ?

ଚିଶ୍ଚ : ସାର, ମୁଁ ଫଟୋ ଦେଖିଥିଲି ସେ ଜ୍ୟାକେର ପିଣ୍ଡିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶନ ଦିବସ

ଘରକୁ ଅତିଥି ଆସିବାରୁ ପପୁ ପଚାରିଲା—ଆଜ୍ଞା, କ’ଣ ଗରମ ନେବେ ନା ଥଣ୍ଡା ?

ଅତିଥି : ସବୁ ନେଇ ଆସ ।

ପପୁ (ଗାକର ଉଦେଶ୍ୟରେ କହିଲେ): ଫେରୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଲାସ ପାଶି ପ୍ରିଜରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କ୍ଲାସ ଗିଜରୁ ନେଇ ଆସ ।

ଶିକ୍ଷକ: ପିଲାଏ ପନ୍ଥରଟି ଫଳର ନାମ କୁହ ?
ମୋତୁ: ସାର, ଆମ, ଅମୃତଭଣ୍ଡା,
ପିଲ୍ଲକି
ଶିକ୍ଷକ: ସାବାସ୍, ଆଉ ବାକି ୧୭ଟି
ଫଳର ନାହିଁ ?
ମୋତୁ: ସାର, ଏକ ଉର୍ଜନ କଦମ୍ବ ।

ଗୋଲା ଭୀଷ୍ମ

ଦେଖ, ତୁ ପାସ ହେଲେ ତୋ ପାଇଁ ଗାଢ଼ିଟେ କିଣିବି ଫେଲ ହେଲେ ବି ଗାଢ଼ିଟେ କିଣିବି

ପାସ ହେଲେ କେଉଁ ଗାଢ଼ି ଆଉ ଫେଲ ହେଲେ କେଉଁ ଗାଢ଼ି ?

ପାସ ହେଲେ କଲେ ଯିବା ପାଇଁ ବାଇକ୍ ଫେଲ ହେଲେ କ୍ଷାର ବିକିବା ଲାଗି ଲୁନା

ପିଲ୍ଲକ ଧରିତ୍ରା

ସମ୍ପାଦକ: ଉଥାଗତ ସତପଥୀ

Printed and published by
Sri Tathagata Satpathy on behalf
of
Navajat Printers & Media Pvt. Ltd.
and printed at Navajat Printers,
B-15, Rasulgarh Industrial Estate,
Bhubaneswar-10, Ph.:2549302,
Fax : 2549795

ଦୁଇ... ଦୁଇ

ସରସ୍ଵତୀ ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟା ମାୟିର ଦେବଗନ୍ତ

ପ୍ଲଟ୍-୧୦.୦୮.୧୯୯

ଶ୍ରେଣୀ- ପ୍ରାରମ୍ଭ ଦଶମ

ଶୁଭମା/ ଶୁଭମା ସଂଖ୍ୟା-୩୩

ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସଂଖ୍ୟା-୪୩୫

ପ୍ରମୁଖ ଭାଷା-ସଂସ୍କୃତ, ଓଡ଼ିଆ
ଓ ହିନ୍ଦୀ

ଉଚ୍ଚମାନର ଶିକ୍ଷାସ୍ଥ ରାଷ୍ଟ୍ରଭକ୍ତି ଏବଂ ମୁଗାଡ଼ନ
ସଂସ୍କୃତିକୁଆଧାରିତ କରିଦେବଗନ୍ତ ସରସ୍ଵତୀ ଶିଶୁବିଦ୍ୟା
ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥାଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିଶୁ ଉଦ୍‌ଦେଶୀ
ଭାଇଜ୍ଞାନ ସାରକାରୀ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ସହିତ ଶିକ୍ଷାବିକାଶ
ସମିତି ଓଡ଼ିଶାକୁ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପଢାଯାଉଥିବା ବେଳେ
୪ଟି ଆଧାରଭୁଲ ବିଷୟ ଯଥା-ଶାରାରିକ, ଯୋଗ,
ସଂଗୀତ, ସଂସ୍କୃତ, କେତିକ ଓ ଆଧାରଭୁଲ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ
ମଧ୍ୟ ଶୁଭ୍ର ଦ୍ୱାଯାଇଥାଏ । ଏଠାରେ ଶୁଭ୍ର ଦଶମ
ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରୋକ୍ଷେତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ
କଞ୍ଚୁଗର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦ୍ୱାଯାଇଥାଏ । ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ
ଯାତାଯାତ ନିମନ୍ତେ ୨୭ ବସତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗଣେଶ ପୂଜା, ସରସତୀ ପୂଜା,
ସାଧାରଣତା ଦିବସ, ସ୍ବାଧୀନତା ଦିବସ, ବାର୍ଷିକ
କ୍ରୀଡ଼ା, ବର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ, ସ୍ଵର୍ଗଭାବତ, ଶିଶୁ ବାଲ ଓ
କନ୍ୟା ଶିରି, ମାତୃସମ୍ମାନନା, ମାତୃ କର୍ମଶାଳା,
ସ୍ଵଦେଶୀମୋଳା, ଶିକ୍ଷା ସଂରକ୍ଷଣ, ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ,
ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ଦିବସ ସହିତ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୟନ୍ତୀ,
ବିଭିନ୍ନ ଜାତୀୟ ଦିବସ ଅଧି ପାଳନ କରାଯାଏ ।
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରୀଙ୍କମାନେ ନିଜ ନିଷ୍ଠା ବଳରେ ଜୀବା
ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ଵରାମ୍ଭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ
କରି ବିଭିନ୍ନ ଅମୁକ୍ଷାନ ଦ୍ୱାରା ପୁରୁଷ୍ମୁତ ତଥା ସମ୍ମାନିତ
ହୋଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଇଁ ମୁମାମ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ।

ରିପୋର୍ଟ: ଶଶାଙ୍କ ଶେଖର ଖାଲ୍କର

ସାଧାନତା ଦିବସ ଅବସରରେ ସୁଲବ ବ୍ୟାଷ୍ଟ ଦଳ ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ସଫଳ ହେବା ପରେ ସୁଲବ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତି ସହାୟ ।

ଶୁଭ୍ରବିଷୟ ପାଳନ ଅବସରରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରୀଙ୍କରେ ।

ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ...

ପ୍ରାନାନ୍ଦାର୍ଯ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ଶୁଭମା ବିଶ୍ଵାର ଶ୍ରେଣୀ - ବିଦ୍ୟାଭାରତୀ
ଶିକ୍ଷାବିକାଶ ସମିତି, ଓଡ଼ିଶା ବ୍ୟାବାରା ପରିଚାଳିତ ସରସ୍ଵତୀ
ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟା ମନ୍ଦିରରେ ଦାର୍ଘ୍ୟ ୩୦ ବର୍ଷ
ହେଲା ବେବା କରି ଆସୁଥିଲା । ଏହି
ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁଁ ନୂତନ ଭାବେ ପ୍ରଧାନ
ଆଗର୍ୟ ଭାବେ ଯୋଗଦେଇଛି ।
ତେବେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ସବରେ
ଉନ୍ନତିପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଚେଷ୍ଟାରତ ।

ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଚାଳନା କମିଟି ସାପାତି, ସ୍ଵକାତ
ଶୁଭମା ସାହୁ - ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ହେବ ମୁଁ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସାପାତି
ଦାଯିତ୍ୱରେ ଅଛି । ଆଜିକ ୩୦
ବର୍ଷ ହେଲାଣି ଦେବଗନ୍ତର
ସାମାଜିକ ତଥା ସଂସ୍କୃତିକ
ଉତ୍ସବ ପାଇଁ ଏକ ଅଭିଯାନ
ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ତେବେ ଏହି
ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିବା ଛାତ୍ରୀଙ୍କମାନେ
ଆଗମୀ ଦିନରେ ସମାଜର ଉତ୍ସବ ଦାୟିତ୍ୱ ନିଜେ
ନେବେ ବୋଲି ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ କାମନା ।

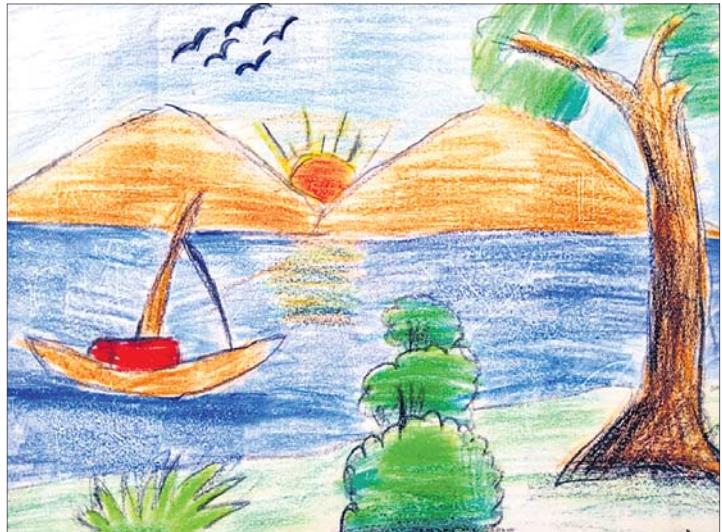
ଜାନ୍ମତୀ ଅବସରରେ ଛାତ୍ରୀଙ୍କମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବେଶରେ ।

ଛାତ୍ରୀଙ୍କମାନେ ବର୍ଷିକ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ।

ତୁ ମ ଦେଖିବୁ

୧

୨

୩

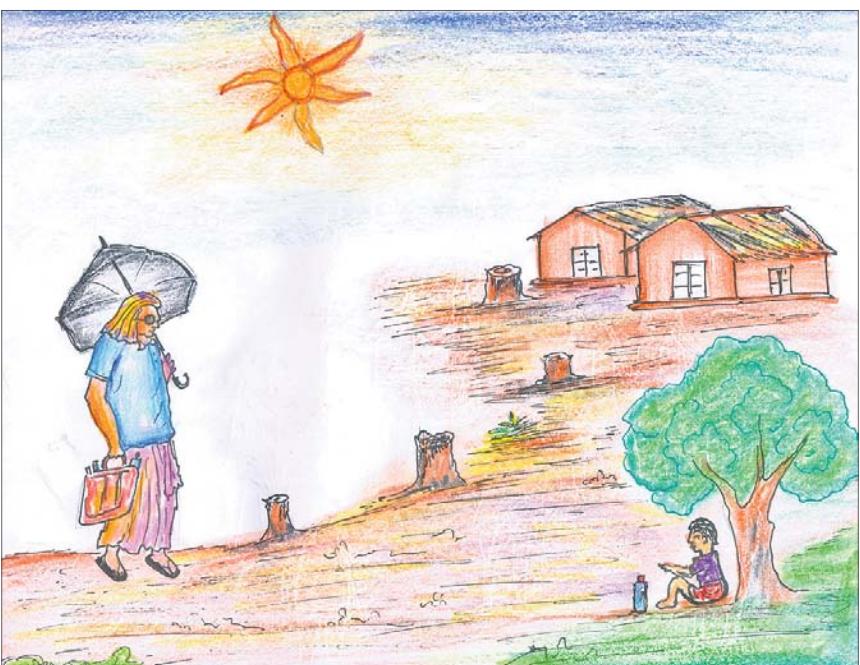
୪

୫

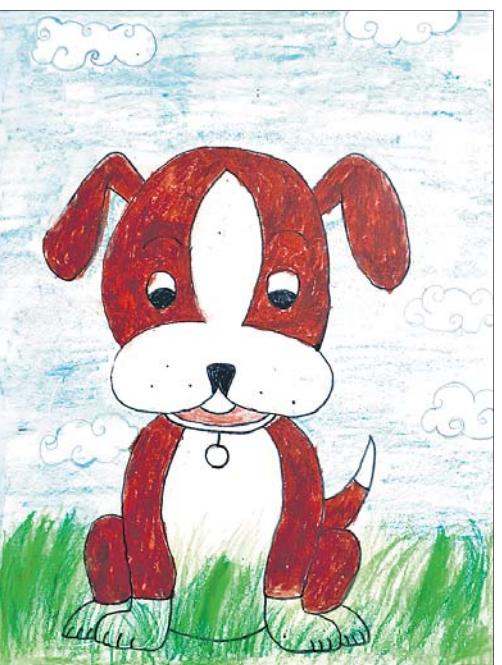
୧୦

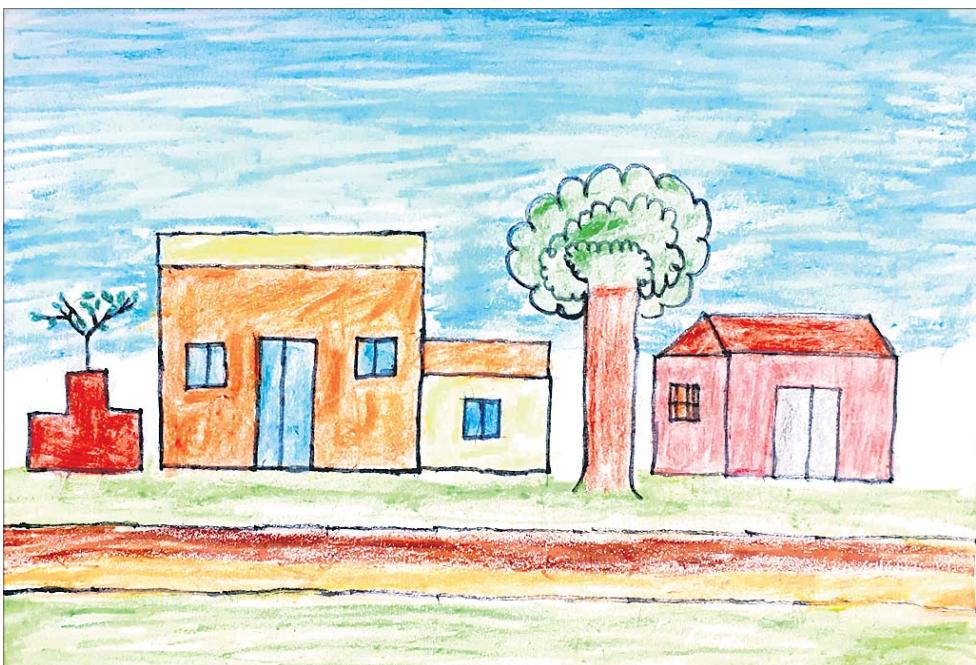
୬

୭

୮

୯

୧୦

୧

୨

୩

୪

୫

ଗ୍ରାଇଶ୍ରର ଆସି ସାରିଲା ସବୁ

ମନଦୂଷଣ କରି ଶିଳ ପଚାରିଲା
ଦିରି ଚାଲକୁ ଚାହିଁ,
ଅକାଳେ ସକାଳେ ବାଟବଣା ହୋଇ
ମୋ ପାଖେ ଆସୁନ କାହିଁ ?
ସେଇଭାବ ଆମ କେତେ ଯେ ପୁଣଣା
ଏକଥା ଗଲକି ଭୁଲି,
କୁଆକୁ ଯେମିତି ପାଣି ଖୋଜୁଥାଏ
ଜାଳକୁ ଖୋଜଇ ତୁଳି ।
କେଡ଼େ ଖୁସିରେ ମୁଁ ବାଟି ଦେଉଥିଲି
ତୁମକୁ ଆଦର କରି,
କେଜାଣି କାହିଁକି ମୋଠାରେ ଶରଧା
ନାହିଁ ଆଉ ଆଗପରି ।
କଳ ଆସି ଗୋଟେ ଅଚଳ କରିଛି
ପଡ଼ିଛି ମୁଁ ଘର କଣେ,
କହୁଛନ୍ତି ଲୋକ ଗ୍ରାଇଶ୍ରର କାମ
ଶିଳ କି ପାରିବ ପଣେ ?
ଭୁଲି ଯାଉଛନ୍ତି ମୋ ପାଇଁ ତାଙ୍କର
ଦେହ ହୁଏ ସରବର,
ମୋ ପାଖ ନ ମାଢି ସବୁ ରୋଗ ଆସି
କଳାଣି ତାଙ୍କଠି ଘର ।
ବିକ୍ରି ନ ଥିଲେ ବେଳେ ଅବେଳରେ
ଖୋଜା ପଦ୍ମଥାଏ ପୁଣି,
ପୁଣା କହିଲେ ମୋ ଗୁଣ ବଜାଣି
ଖୁସି ହେଉଥାଏ ଶୁଣି ।

– ଶିଶିର କୁମାର ପଣ୍ଡା
କୁଆସ, ମେରଦାକାଟିଆ, ଯାଜପୁର

ଆମେ ସବୁ ଟିକି ଫୁଲ

ଆମେ ସବୁ ଟିକି ଫୁଲ
ଏ ଧରାର ବରିଗାରେ,
ହସିହସି ହସାଇବୁ
ଏ ଦେଶର ଜନତାରେ ।
ଆକାରରେ ସିନା ଛୋଟ
ମହିଳା ଚଉଦିଶ,
ଖୁସିଦେବୁ ଜନଗଣେ
ଯାହାକୁ କରିବେ ଭୋଗ ।
ଛୋଟ ବୋଲି ହେବୁ ନାହିଁ
ବଡ଼ କାମକୁ ବି ମୁଖ୍ୟ,
ଭଲ କାମ ଆଣିଦେବ
ଜୀବନରେ ସିନା ସୁଖ ।
ଆଜି ଯାହା ଦିଶେ ଛୋଟ
ବଡ଼ ହେବ କାଲି ସେହି,
ଉପକାର ନ କରିଲେ
ପଚାରିବେ ନାହିଁ କେହି ।
ଟିକି ଫୁଲ ଯେଉଁପରି
ଚହଟାଇ ଦିଶ ବାସ,
ପରିବେଶ ରଖେ ଭଲ
ଦୂରଗନ୍ଧେ କରି ନାଶ ।
ଟିକିଟିକି ଫୁଲମାନେ
ସବୁ ଏହି ଖୁଦିଆର,
ଖୁସି ହେବ ବାରି ତୁମେ
ମଣିଷର ଉପକାର ।

– ଅଧାପକ ବିଶ୍ୱ ମୋହନ

ଏ/୪୮, କ୍ରିଷ୍ଣାଗାର୍ଡନ୍-୨, ଖୁବନେଶ୍ୱର
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତଳାରି

ଖେର ଖେର ଖେର ଖେର ବରଷାରେ
ମୁଣ୍ଡେ ଥବ ଯେବେ ତଳାରି,
ଚାଷ କାମ ବେଳେ ରହେନାହିଁ ଆଉ
ପାଣି ପବନକୁ ଖାତିରି ।
ବାର୍ତ୍ତା ପାତିଆ ତାଳ ପତରରେ
ବୁଣା ହୋଇଥାଏ ବଡ଼ିଆ,
ଦେଖୁବାକୁ ବଡ଼ ଗେପିଟିଏ ପରି
ବାନ୍ଧିବାକୁ ମୁଣ୍ଡେ ଅତ୍ତୁଆ ।
ଦଳ ଦଳ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଶ୍ରୀମିକ ମହିଳା
ଧାନ ରୋଇଥିବା ବେଳରେ,
ମୁଣ୍ଡରେ ତଳାରି ପିନ୍ଧିକ ଦିଶକ୍ତି
ପକ୍ଷୀ ଧାତି ଭଳି ବିଲରେ ।
ରିକସା ବାଲାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ତଳାରି
ରକ୍ଷା କରିଥାଏ ଖରାରୁ
ପରିଶ୍ରମ ତିକେ ଲାଘବ ଲାଗଇ
ଅଂଶୁଘାତ ଦୁଃଖ ଦାଉରୁ ।
ଆଜିକାଲି ସିନା ଛିତା, ରେମକୋର
ବ୍ୟବହାର ହୁଏ ବହୁତ,
ଯିଏ ଜାଣିଅଛି ତଳାରିର ଗୁଣ
ପାଇଅଛି ତା'ର ମହତ ।

– ବାସୁଦେବ ନାୟକ

ଖଲିକୋଟ ସ୍ୟାଂଶୁଯିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବ୍ରଜପୁର, ଗଞ୍ଜାମ

ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ

ନ ଥିଲେ ନ ଥାଉ ପରଜା ମୋର
ନୁହୁଳ ପଢି ମୁଁ କେବେ କାହାର
ମୋ ସୁଖେ ଜଗତେ ସୁଜଳ ଫଳ
ସକାଳେ ତୁମଣ ମୋର ସଫଳ
ରଙ୍ଗରେ ଖୁଦିଆ ଅନ୍ତା ମୋତେ
ମୋ ସୃଷ୍ଟି ବିଶାକ୍ତ ପୋକରୁ ସତେ ।

ଉ: ପ୍ରଜାପତି

ରମାକାନ୍ତ ପୁରୋହିତ
ନିରାକାରପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

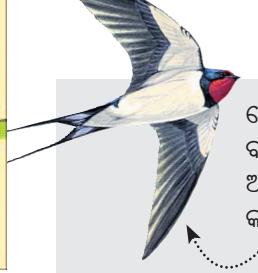
ଜଳରୁ ଜନମ ନୁହେଁ ଜଳଇ ହୁଁ
ପ୍ରାଣ ରକ୍ତ ଶୋଷିବାକୁ ବସେ ଚାହିଁ
ମୋ ଭାଗରି ଜଳୁ ହୋଇଛି ସୃଷ୍ଟି
ପ୍ରାଣଙ୍କ ପରାଣ ବିନାଶେ ମୋ ଦୃଷ୍ଟି ।

ଉ: ଜୋକ

ଶୋଟିଆ ଜୀବ ମୁଁ ଦଳବଳ
ପରିଶ୍ରମେ ନୁହେଁ ବିଶୁଙ୍ଗଳ
ମୋ ପରେ କରିଲେ ଆକ୍ରମଣ
ହାତାର ବି ନାହିଁ ପରିତ୍ରାଣ
ମୋ ଠାରୁ ନିସ୍ତାର ପାଏ ନାହିଁ
ଏକତା ମୋ ସାହା ବିଜୟ ପାଇଁ ।

ଉ: ପିଲ୍ଲୁଟି

ଛୋଟ ଚତେଲ ମୁଁ ଉତେ ଆକାଶେ
ବର୍ଷା ଆଗମନେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଦିଶେ
ଆକାଶ ବିଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଆହାର
କରି ପାଳଇ ମୋ ସ୍ଵପ୍ନ ଶାରାର ।

ଉ: ଚାତକ

ନୁହେଁ ମହୁମାଛି ବାନ୍ଧଇ ଫେଣା
ମମତା ଶୁଣ୍ୟ ପଚଙ୍ଗ ଗଣା
ମୋ ଘରେ କରଇ ଯେ ବିଶୁଙ୍ଗଳା
ଜାଣ ଜିଜ ଥାଉ ଥାଉ ସେ ମଳା ।

ଉ: ବିଲୁତି

ଜଣା ଥଜଣା

ଲାଲ ଚୁକୁଟୁଳୁ ସାଧବବୋହୁ

ଆ ଶାତ ମାସ ଆସିଲେ ସାରା ଆକାଶରେ ମେଘ ଭାଙ୍ଗିଦିବ । ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପରେ ଅସରାକୁ ଅସରା ବର୍ଷା ହୁଏ । ବାଢ଼ିବରିଚାରେ ଘାସ ଉଠେ । ମାଟିତଳେ କେଉଁଠି ଆନ୍ତି କେଜାଣି ପଡ଼ିଥା ସାରା ନାଲି ଛୁଟୁଛୁ ସାଧବବୋହୁ ଚାଲନ୍ତି । ଛୋଟ ପିଲାମାନେ ଏମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଖୁସିରେ ମୋହିତ ହୋଇଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କ ନରମ ନରମ ପାପୁଳିରେ ସାଧବବୋହୁ ପୋକରୁଛି ତୋଳି ଧରନ୍ତି । ବଡ଼ମାନେ ଆକଟ କଲେ ସୁନ୍ଦର ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଶିଶୁମାନେ ଗାଇଥାନ୍ତି— ନକ୍ଷରେ କେତେ ପାଣି, କହିଲୋ ସାଧବାଣୀ ।

ଏବେ ଆଉ ସେମିତି ଗାଁଗଣ୍ଠାର ପଡ଼ିଥା କିମ୍ବା ବିଳଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରାୟତଃ ସାଧବବୋହୁ ପୋକ ଦେଖୁବାକୁ ମିଳୁ ନାହାନ୍ତି । କୃଷି ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ରାସାୟନିକ ସାର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ଫଳରେ ସାର ବିଶ୍ଵିତ୍ୟାରେ ପରିବେଶ ଓ ମାଟି ଦୂଷିତ ହୋଇଯାଉଛି । ଏହି ସୁନ୍ଦର କାଟଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ଅଣ୍ଟୁଦ୍ଵାରା ହାଇବାକୁ ବସିଲେଣି ।

ଯେତେବେଳେ ମାଟି ଶୁଦ୍ଧ ଥିଲା କେମିତି କେଜାଣି ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରଶାଳୀରେ ଏହାର ଭୂଣ ମାଟିତଳେ ଥାଏ । ବର୍ଷା ଆସିଲେ ଘାସତରା ଛାଇଁରୁ ଏମାନଙ୍କର ଜୀବସାଧା ବିକଶିତ ହୁଏ । କେହି କେହି କୁହନ୍ତି ନାଗଫେଣି କଷା ଗଛରେ ଏମାନେ ବସାକରି ରହିଥାନ୍ତି । ବର୍ଷା ଆସିଲେ ଅଣ୍ଟା ଦିଅନ୍ତି ।

ସାଧବ ଘରର ସ୍ରୀଲୋକମାନେ ନାଲିପାଲୁଗା ପିଣ୍ଡିଳା ପରି ଏମାନେ ମଖମଳି ଆବଶ୍ୟକ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁ ଏମାନଙ୍କୁ ସାଧବବୋହୁ ବୋଲି ଲୋକେ କହିଥାନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତରେ ଏହି ପୋକର ନାମ ଇନ୍ଦ୍ରଗୋପ । ଇନ୍ଦ୍ରଗୋପ ବ୍ୟତତ ଅଶ୍ଵିରଜା, ବୈରାଟ, ଚିତ୍ତ, ଅଗ୍ନି ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଓଡ଼ିଶାର ପଳୀ ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାକୁ ପାଗପୋକ, ମଖମଳି ପୋକ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ହିନ୍ଦୀରେ ଏହାର ନାମ ବାର ବସୁଟି, ବଜଳାରେ ବିନ୍ଦୁର ପୋକ ଏବେ ଇଂଲିଶରେ The Coccinella ।

କୋମଳ ରକ୍ତର୍ବ୍ସ ଆବଶ୍ୟକ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ପୋକର କୌଣସି ପକ୍ଷା ନାହିଁ । ଷର୍ପଦୀ ପୋକ । ବୁଲଟି ନିଶ ଥାଏ । ଅଣ୍ଟିରାପୋକଟି ସ୍ରୀ ପୋକଠାରୁ ଲମ୍ବ ଓ ସବୁ । ମୁଣ୍ଡାରେ ଦୁଇଟି ନିଶ ଓ ପଛ ପାଖେ ୨ଟି ସବୁ କେଶ ବାହାରିଥାଏ । ଏମାନେ ଦୁଇଥାରାଗ ଝାଟି । ଏହି ପୋକକୁ ହାତରେ ଧରିଲେ ପଶମ ଭଳି ସୁଖ ଦ୍ଵର୍ଷ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ।

ସାଧବବୋହୁ ଦେହରେ ଲୋମ ନ ଥାଏ । ଛୋଟ ଛୋଟ କଷା ଥାଏ । ଏମାନେ ପଡ଼ିଥାର ଗାତରୁଟିକରେ ରୁହନ୍ତି । ଅବୟବ ଓ ମୁଖ ତାଣ ନ ହେଲେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରକୃତି ସେମାନଙ୍କୁ ଏମିତି ଶୁଦ୍ଧମୁଦ୍ରା କାଟ ସୁଣ୍ଠି କରି

* ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ, ତାଇମୋସର ଏବଂ ସାର ପୂର୍ବରୁ ଜେଲି ପିସି ସୁଣ୍ଠି । ଏହା ପ୍ରାୟ ୨୫୦ ମିଲିଯନ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ରହିଛି ।

ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଖାଇ ସେମାନେ ବଞ୍ଚନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତଧିନ୍ ଗୁଣ ଅଛି ।

ଯେଉଁଠି ସାଧବ ବୋହୁ ପୋକଟି ଦେଖୁବା ସ୍ବପ୍ନ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ବିନାଶ ପ୍ରଶନ୍ନ କାହିଁକି ଉଠୁଛି । ବରଂ ପ୍ରକୃତିପ୍ରେମୀମାନେ ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଉଚିତ ଏହି ସୁନ୍ଦର ପୋକଟି କିପରି ସୁରକ୍ଷା ପାଇବ । ବର୍ଷାରତ୍ତୁ ଆସିଲେ ବାଢ଼ିବରିଚାରେ ଉଚିତର ଶୋଇବାରେ ଆମାନଙ୍କ ମୁସ୍ତରେ ହୁଏ ପୁରାଜବ ।

ଆଗେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ବସୁ ବଣ ଜଙ୍ଗଳ, ପଡ଼ିଥା ଥିଲା ।

ପ୍ରତି ଗାଁର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଗୋଚର ପଡ଼ିଥା ଜମି ଥିଲା । ଗୋରୁଚିରିବା ନିମନ୍ତେ ସୁରିଧିଆ ହେଉଥିଲା ଓ ସେହି ସବୁଜ୍ଯାସ ଭରା ପଡ଼ିଥାରେ ଲାଲ ଚୁଲୁଗୁଲୁ ସାଧବବୋହୁ ପୋକ ଚାଲୁଥିଲେ । ଏବେ ମଣିଷ ଜଙ୍ଗଳ ଧ୍ୟେ କଲାଣି । ଗୋଚର ଭୂମିକୁ ନିଜ ସ୍ଵାର୍ଥ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କଲାଣି । ଫଳରେ ସାଧବ ବୋହୁ ପୋକ, ଜଙ୍କି, ଜିଆ ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାଣୀ ଧ୍ୟେ ହେବାକୁ ବସିଲେଣି । ବର୍ଷାଦିନ ଆସିଲେ ଗୁରୁ ଲତାଗୁଲିକରେ ହୁଅଛିଆ । ପାଇଁ ପୋକମାନେ ଫେଲମଳ ହୋଇ ଦେଖାଯାଉଥିଲେ । ଲିଲୁ ଆଲୁଆ ଲଗାଇଲା ଭଳି ବୃକ୍ଷଲତା ଦେଖାଯାଉଥିଲା । ପରିବେଶ ନଷ୍ଟ ହେବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ କରିଯାଇଛି ।

ଏମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସରକାର ଯତ୍ନବାନ ହେବା ଜରୁରୀ । ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ଜନସାଧାରଣ ସାବଧାନ କୁଆନ୍ତିକୁ କରିବାକୁ କାହାରାକୁ କରିବାକୁ କାହାରାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ । ଏବେ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ମଳ ଦ୍ୱାରା ଆକୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସୁଥିବା କାଟପଣ୍ଡିତଙ୍କର କାହାରାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ ।

- ଡା. ପ୍ରିନ୍ସିପି ପଞ୍ଜନାଯକ
ନିଆଳି, କଟକ
ମୋ: ୯୯୩୭୮୮୦୩୮୭

* ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏଇଆର ଅଞ୍ଚଳରେ କୁଜଭା ବାନାନା ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର କଦଳୀ ଚାଷ କରାଯାଏ, ଯାହା ଦେଖିବାକୁ ସାମାନ୍ୟ ନୀଳ ରଙ୍ଗର । ଭାନିଲା ଭଳି ସାଧ ଥିବା ଏହି କଦଳୀକୁ ଆଇସଟ୍ରିମ ବାନାନା ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ ।

* ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏଇଆର ବିଭିନ୍ନ ଦ୍ୱାରରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ‘ଗାରସିଆର’ ନାମକ ରାତ୍ରର ପ୍ରାଣୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆଖିର ଗୋଲେଇ ଏହାର ମୁଣ୍ଡରାତ୍ରାରୁ ବଢି ।

* ବରୋଇଙ୍କ ଓଳ ନାମକ ପେରା ପ୍ରକାତି ଅନ୍ୟପ୍ରାଣୀଙ୍କ ମଳକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନିଜ ବସା ଚାପିପଟେ ଜମାଇଥାଏ, ଫଳରେ ଏହି ମଳ ଦ୍ୱାରା ଆକୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆସୁଥିବା କାଟପଣ୍ଡିତଙ୍କର କାହାରାକୁ ସେ ଭଣନ କରିଥାଏ ।

ଆ
କା
ନୀ

ସୁମିତ
୫ ବର୍ଷ

ଅମିଳା
୩ ବର୍ଷ

ତୃତୀୟ
୩ ବର୍ଷ

